ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан філологічного факультету
_____І. С. Бондаренко
«31» серпня 2026 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

підготовки бакалавра
денної форми здобуття освіти
освітньо-професійна програма «Прикладна лінгвістика»

спеціалізація **035.10 Прикладна лінгвістика**
спеціальність **035 Філологія**
галузі знань **03 Гуманітарні науки**

ВИКЛАДАЧ: Ніколаєнко В. М., к. філол. наук, доцент

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри української літератури

Протокол № 1 від «31» серпня 2026 р.
Завідувач кафедри української літератури
_____Н. В. Горбач

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
_____О. В. Меркулова

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Сучасна українська література

Зв'язок з викладачем (викладачами):
E-mail: nikolaenkov006@gmail.com
Сезн ЗНУ повідомлення: за відповідним посиланням
Телефон: 061-289-12-75
Інші засоби зв'язку: https://www.facebook.com/profile.php?id=100004819566646;
https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=18235
Кафедра: української літератури, корпус 2, ауд. 232

1. Опис навчальної дисципліни

Мета курсу – вивчення студентами сучасного українського літературного процесу, через отримання повноцінного уявлення про предмет курсу. Структура курсу визначається науковими вимогами, адже для того, щоб закономірності розвитку були зрозумілими, необхідне осмислення літератури, її ідейно-естетичної специфіки, загальних напрямків розвитку і певних літературних явищ, світоглядних і художньо-естетичних орієнтирів представників мистецтва слова к. XX – поч. XXI ст. Лише в такому випадку можна простежити, які саме закони, і як прокладають собі шлях в літературному розвитку і в якому саме напрямку воно відбувається.

Глибоке, аналітичне читання художніх творів сприятиме розвитку затребуваних роботодавцями фахових і «м'яких» навичок, як розуміння змістів складних повідомлень та критичне мислення.

Пререквізити: дисципліна «Історія України», «Вступ до літературознавства», «Історія зарубіжної літератури».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	**денна форма здобуття освіти**
1	***2***
Статус дисципліни	**Обов'язкова**
Семестр	8-й
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість годин	120
Лекційні заняття	30 год.
Практичні заняття	16 год.
Самостійна робота	44 год.
Консультації	Очно і дистанційно. Графік консультацій: https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/philology/grafik_navchal_nogo_protsesu_ta_rozklad_zanyat_
Вид підсумкового семестрового контролю:	**екзамен**
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=18235

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Сучасна українська література

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	**Методи навчання**	**Форми і методи оцінювання**
1	***2***	***3***
ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. СК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. СК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури. СК 13. Спроможність аналізувати, оцінювати, перетворювати й створювати тексти різних жанрів та стилів. ПРН 2. Знає принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною мовою. ПРН 3. Знає норми української літературної мови та вміє їх застосовувати у практичній діяльності. ПРН 4. Здатний аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють. ПРН 6. Розуміє основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів. ПРН 8. Спроможний організовувати процес свого навчання й самоосвіти.	~ пояснювально-ілюстративний (розповідь, презентації); ~ частково-пошуковий (бесіда); ~ репродуктивний (робота з художніми текстами, підручником, посібником); ~ дослідницький (самостійна робота з науковою літературою, робота з фактичним матеріалом); ~ інтерактивні (дискусія, мозковий штурм)	Проміжні контрольні заходи: – виконання тестових завдань у СЕЗН Moodle; – виконання письмових завдань за окремими темами й розділами; – усне опитування.

ПРН 9. Здатний працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати йсистематизувати. ПРН 10. Здатний використовувати українську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя. . ПРН 14 Уміє співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо. ПРН 15. Здатний здійснювати лінгвістичний та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.		

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. «Творчість представників старших поколінь у сучасному літературному процесі: здобутки і втрати». Постмодернізм. Метамодернізм.

Вступ. Загальні тенденції розвитку сучасного літературного процесу. Предмет і завдання курсу. Шляхи розвитку сучасної літературу. Постмодернізм. Специфіка українського постмодернізму. Класифікація сучасної української літератури. Творчість письменників старшогопокоління. Л. Костенко. Поетика книги Л. Костенко «Річка Геракліта». Художній універсум збірки Л. Костенко «Мадонна перехресть». Жанрово-стильовий діапазон роману Л. Костенко «Записки українського самашедшого». Творчість Р. Іваничука. Літературний дебют в малих жанрах. Повістярська проза письменника. Історична проза («Хресна проща», «Бо війна - війною»). Мемуаристика. Роман «Торговиця» в контексті історичної прози письменника: Історична основа твору; сюжетно-композиційні особливості роману; часопросторова організація твору; проблема міжнаціонального порозуміння у творі. Творчість Р. Іванченко. Життєвий і творчий шлях. Історична тема в творчості письменниці: поетика тетралогії про Країну Руси; мала проза: проблемно-тематичні виміри; жанрово стильові особливості історичної повісті. Творчість Вал. Шевчука. Основні віхи біографії. Доробок письменника к. ХХ ст.: проблемно стильова специфіка творів «Птахи з невидимого осторва», «Сповідь», «У череві апокаліптичного звіра». Художньо-філософські й аксіологічні виміри романів «Привид мертвого дому», «Роман юрби», «Фрагменти ыз сувою мойр». Український літературний неоавангард. Сучасна українська поезія "Нова хвиля" українського поетичного авангарду. Основні риси поетики неоавангардистів. «Бу-Ба-Бу» (Юрій Андрухович, Олександр Ірванець, Віктор Неборак) як трибуна українського літературного постмодерну. «Нова дегенерація» (Іван Андрусяк, Степан Процюк та Іван Ципердюк). «Пропала грамота» (Юрко Позаяк, Віктор Не доступ, Семен Либонь). «ЛуГоСад» (Іван Лучук, Назар Гончар, Роман Садловський). «Музейний провулок, 8». Орден чину ідіотів (ОЧІ). Пси Святого Юра. Творча асоціація «500». «Червона Фіра». Київський андеґраунд (Б.Жолдак, В.Діброва, Л.Подерев'янський). Комічне освоєння дійсності: гумористична поезія. Жанрово-стильові особливості інтимої лірики. Убаністична поезія сучасності. Мотиви сучасної лірики. Творчість Ю. Андруховича. Творча і громадська діяльність митця. Творчі експерименти Ю.

Андруховича: «паронормальний роман» Ю. Андруховича «Коханці Юстиції»; автобіографічна дилогія Ю. Андруховича «Таємниця» й «Лексикон інтимних міст». Постколоніальний дискурс роману «Дванадцять обручів». Містифікація як один з постмодерністських прийомів в романі Ю. Андруховича «Дванадцять обручів». Інтертекстуальність роману Ю. Андруховича «Дванадцять обручів». Персоносфера твору. Життя і творчість М. Матіос й В. Лиса. Життєвий і творчий шлях письменників. Генерико-генологічні виміри творчості митців. Між традицією і стилізацією: жанрове розмаїття романістики; проблематика; стильовий діапазон творчості. Поетикам роману М. Матіос «Майже ніколи не навпаки»: часопросторові параметри твору; мотиви твору (гріха, спокути, покарання, мовчання); символіка роману; екзистенційні виміри твору. Генерико-генологічна своєрідність роману В. Лиса «Століття Якова». Історичні виміри роману. Етноментальні параметри твору. Герой чи час? Рецепція щасливої людини. Проблемний спектр твору. Життя і творчість В. Шкляра й Л. Кононовича. Важливі дати біографії, основні віхи творчої діяльності письменників. Детективна проза. Сучасний історичний роман в доробку письменників: жанрово-стильова специфіка. Роман Л. Кононовича «Тема для медитації»: хронотоп твору. Наративні стратегії. Тема геноциду нації в романі. Алюзії в творі. Етнопсихологічні виміри твору. Творчість Павла Вольвача. Романи П. Вольвача як зразок урбаністичної прози: індивідуальних стиль і типологія. Самобутність художньої манери П. Вольвача у висвітленні суспільних протиріч на прикладах романів «Хрещатик-Плаза» та «Сни неофіта». Хронотоп роману «Хрещатик-Плаза»: символіка назви, Помаранчева революція, радіо «Свобода», ретроспекції протагоніста. Постмодерністські тенденції у романі «Хрещатик-Плаза»: тип та функції наратора, опозиція Київ-Запоріжжя; художнє втілення інтелектуального потоку свідомості, епатажної гри в романі; особливості творення соціально-психологічних портретів персонажів; специфіка художнього контрасту між духовністю та постколоніальним синдромом в сучасному українському суспільстві. Взаємодія індивіда та соціуму у художньому просторі роману «Хрещатик-Плаза».

Розділ 2. Сучасні літературні тенденції

Специфіка історичного роману XXI ст. Теоретичні проблеми та класифікаційні підходи до історичної прози. Правда історична та художня. Домисел і вимисел. Специфіка постмодерного історичного роману. Розширення хронологічних горизонтів. Тематичне збагачення сучасного метамодерного історичного роману. Альтернативна історія. Антиутопія в сучасному літературному дискурсі. Концепція антиутопії. Різновиди антиутопії. Роман О. Ірванця «Рівне/Ровно (Стіна): нібито роман» як зразок постмодерної антиутопії. Онтологічна модель антиутопій Я. Мельника. Політична антиутопічна трилогія Ю. Щербака «Час» як зразок дистопії. Тема інклюзії в сучасній українській літературі. Теоретичні аспекти інклюзивної літератури. Діапазон проблематики літератури на тему інакшості. Аналіз творів О. Сайко, Ю. Іллюхи, Н. Чайковської, М. Матіос, Д. Матіяш, К. Бабкіної, Н. Гербіш, Д. Корній, О. Радушинської, Т. Корнієнко інклюзивної тематики. Сучасна українська драматургія. Жанрові виміри сучасної української драматургії. Проблематика драматичних творів сучасності. Огляд сучасної української драми Неди Нежданої, Олени Клименко, Анни Багряної, А. Вишневського, Н. Симич, Н. Ігнатьєвої та ін. Генеза, жанрові модифікації та поетика українського фентезі. Історія формування жанрового різновиду фентезі. Фентезі і фантастика: спільне і відмінне. Специфіка слов'янського фентезі. Українське фентезі в контексті світового. Класифікаційні підходи до фентезі. Фентезі в доробку Д. Корній, Н. та О. Шевченків. Роман М. Смагіної «Волковиці». Тема російсько-української війни: український художній вимір. Особливості прозової творчості військових і професійних письменників-захисників: тематика, проблематика; особливості оповіді, саморефлексія, тощо (В. Ананьєв, А. Чех, С. Гридін, В. Гуменюк, В. Якушев, С. Зінченко, Б. Гуменюк). Психологія занурення у війну і екзистенція виживання в романі Тамари Горіха Зерня «Доця». Проблема травматичного досвіду війни в романі С. Жадана «Інтернат». Тема Дому в художній літературі про війну.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид	Назва теми	Згідно з розкладом

заняття			
1	***2***	***3***	***4***
Лекція 1	Вступ. Тенденції розвитку сучасного літературного процесу	4	*раз на тиждень*
Лекція 2	Життєві і творчі координати П. Загребельного	2	*раз на тиждень*
Лекція 3	Життя і творчість Л. Костенко	2	*раз на тиждень*
Лекція 4	Р. Іванченко: життєвий і творчий шлях	2	*раз на тиждень*
Лекція 5	Р. Іваничук: життя і творчість	2	*раз на тиждень*
Лекція 6	Творчі пошуки Р. Федоріва	2	*раз на тиждень*
Лекція 7	Життя і творчість Вал. Шевчука	2	*раз на тиждень*
Лекція 8	Український літературний неоавангард	2	*раз на тиждень*
Лекція 9	Специфіка історичного роману XXI ст.	2	*раз на тиждень*
Лекція 10	Антиутопія в сучасному літературному дискурсі	2	*раз на тиждень*
Лекція 11	Генеза, жанрові модифікації та поетика українського фентезі	2	*раз на тиждень*
Лекція 12	Сучасна українська драматургія: жанрові й тематичні параметри	2	*раз на тиждень*
Лекція 13	Інклюзивна тема в українській літературі	2	*1 раз на тиждень*
Лекція 14	Сучасна російсько-українська війна в осмисленні українських письменників.	2	*1 раз на тиждень*
Практичне заняття 1	Творчість Ю. Андруховича. Роман «Дванадцять обручів»: Питання: 1. Творча і громадська діяльність митця. 2. Творчі експерименти Ю. Андруховича. 3. «Паронормальний роман» Ю. Андруховича «Коханці Юстиції». 4. Постколоніальний дискурс роману «Дванадцять обручів». 5. Містифікація як один з постмодерністських прийомів в романі Ю. Андруховича «Дванадцять обручів». 6. Інтертекстуальність роману Ю. Андруховича «Дванадцять обручів». 7. Персоносфера твору. Виконати завдання до практичного заняття на сторінці курсу в Moodle	2	*раз на 2 тижні*
Самостійна робота 1	Творчість Ю. Андруховича: Автобіографічна дилогія Ю. Андруховича «Таємниця» й «Лексикон інтимних міст». Схарактеризуйте жанрову природу автобіографічної дилогії Ю. Андруховича. Назвіть провідні теми та мотиви, що визначають	5	

	зміст книг *«Таємниця»* та *«Лексикон інтимних міст»*. Які риси постмодерної поетики простежуються в цих творах? Проаналізуйте співвідношення документального й художнього у книзі *«Таємниця»*. Простежте, як у *«Лексиконі інтимних міст»* реалізовано хронотоп подорожі. Дослідіть, у чому полягає інтертекстуальність обох творів.		
Практичне заняття 2	Роман В. Шкляра «Чорний Ворон» Питання: 1. Композиційні та наратологічні особливості роману. 2. Образ Чорного Ворона. 3. Історія як складник художньої дійсності твору. 4. Тотемістично-міфологічні уявлення в романі. 5. Романтична лінія в сюжеті роману Виконати завдання до практичного заняття на сторінці курсу в Moodle	2	*раз на 2 тижні*
Самостійна робота 2	Творчість В. Шкляра: Детективна проза Дайте визначення жанру *детективна проза* та окресліть його основні ознаки. Назвіть твори В. Шкляра у жанрі детективу. Визначте головні теми та мотиви детективної прози письменника. Проаналізуйте особливості сюжетоутворення у вибраному творі В. Шкляра. 1. Порівняйте детективну проза Шкляра з іншими зразками сучасної української або світової детективної літератури.	5	
Практичне заняття 3	Роман Л. Кононовича «Тема для медитації» Питання: 1. Хронотоп твору. 2. Наративні стратегії. 3. Тема геноциду нації в романі. 4. Алюзії в творі. 5. Етнопсихологічні виміри твору Виконати завдання до практичного заняття на сторінці курсу в Moodle	2	*раз на 2 тижні*
Самостійна робота 3	Творчість Л. Кононовича: Детективна проза. Твори для підлітків Назвіть твори Л. Кононовича у жанрі детективної прози та в категорії літератури для підлітків. Визначте специфіку творів для підліткової аудиторії у творчості Л. Кононовича. Проаналізуйте особливості сюжетоутворення в обраному детективному творі Л. Кононовича. Визначте, які художні засоби письменник використовує для утримання уваги підліткової аудиторії. Дослідіть, яким чином тематика творів Л. Кононовича для підлітків поєднує розважальний і виховний аспекти.	5	

Практичне заняття 4	Творчість Павла Вольвача. Питання: 1. Романи П. Вольвача як зразок урбаністичної прози: індивідуальних стиль і типологія. 2. Самобутність художньої манери П. Вольвача у висвітленні суспільних протиріч на прикладах романів «Хрещатик-Плаза» та «Сни неофіта». 3. Хронотоп роману «Хрещатик-Плаза»: символіка назви, Помаранчева революція, радіо «Свобода», ретроспекції протагоніста. 4. Постмодерністські тенденції у романі «Хрещатик-Плаза»: а) тип та функції наратора, опозиція Київ–Запоріжжя; б) художнє втілення інтелектуального потоку свідомості, епатажної гри в романі; в) особливості творення соціально-психологічних портретів прсонажів; г) специфіка художнього контрасту між духовністю та постколоніальним синдромом в сучасному українському суспільстві. 5. Взаємодія індивіда та соціуму у художньому просторі роману «Хрещатик-Плаза». Виконати завдання до практичного заняття на сторінці курсу в Moodle	2	*раз на 2 тижні*
Самостійна робота 4	Творчість Павла Вольвача: Образ Запоріжжя в творчості письменника: У яких творах Павла Вольвача формується образ Запоріжжя? Дайте визначення поняття *образ міста* в літературі. Визначте художні засоби, за допомогою яких автор створює образ Запоріжжя. Проаналізуйте, як у прозі Павла Вольвача Запоріжжя постає як культурний і духовний центр. Визначте, які історичні, соціальні та культурні пласти поєднуються в художньому образі Запоріжжя. Простежте, як образ Запоріжжя в творчості письменника пов'язаний із загальною тематикою його прози.	5	
Практичне заняття 5	Антиутопія в українській літературі Питання: 1. Антиутопія в сучасному літературному дискурсі. 2. Концепція антиутопії. Різновиди антиутопії. 3. Роман О. Ірванця «Рівне/Ровно (Стіна): нібито роман» як зразок постмодерної антиутопії. 4. Політична антиутопічна трилогія Ю. Щербака «Час» як зразок дистопії. 5. Хронотоп роману Я. Мельника «Далекий простір» 6. Модель антиутопічного світу в романі Я. Мельника «Далекий простір» 7. Проблемно-тематична своєрідність роману Я. Мельника «Далекий простір».	2	*раз на 2 тижні*

	Виконати завдання до практичного заняття на сторінці курсу в Moodle		
Самостійна робота 5	Антиутопія в українській літературі: Онтологічна модель антиутопій Я. Мельника. Розкрийте зміст поняття *онтологічна модель антиутопії*. Визначте, які філософські та світоглядні проблеми порушує автор у своїх антиутопіях. Простежте, яким чином онтологічна модель у творах Мельника співвідноситься з традиціями світової антиутопії.	6	
Практичне заняття 6	Тема інклюзії в сучасній українській літературі Питання: 1. Теоретичні аспекти інклюзивної літератури. 2. Діапазон проблематики літератури на тему інакшості. 3. Аналіз творів О. Сайко, Ю. Іллюхи, Н. Чайковської, М. Матіос, Д. Матіяш, К. Бабкіної, Н. Гербіш, Д. Корній, О. Радушинської, Т. Корнієнко інклюзивної тематики. Виконати завдання до практичного заняття на сторінці курсу в Moodle	2	*раз на 2 тижні*
Самостійна робота 6	Тема інклюзії в сучасній українській літературі: Теоретичні аспекти інклюзивної літератури. Перелічіть соціальні чинники, що стимулюють розвиток інклюзивної літератури в Україні. Проаналізуйте художні засоби, якими реалізується інклюзія у вибраному творі сучасної української літератури. Порівняйте підходи до інклюзії у творах різних жанрів (роман, поезія, драма). Простежте, як інклюзія проявляється у змісті та формі твору. Підготуйте короткий науковий огляд (2 сторінки) на тему: «Тенденції розвитку інклюзивної літератури в Україні»	6	
Практичне заняття 7	Сучасна українська драматургія Питання: 1. Жанрові виміри сучасної української драматургії. 2. Проблематика драматичних творів сучасності. 3. Огляд сучасної української драми Неди Нежданої, Олени Клименко, Анни Багряної, А. Вишневського, Н. Симич, Н. Ігнатьєвої та ін. 4. Специфіка драматургії періоду повномасштабного вторгнення: проблема української ідентичності («Погані дороги» Наталки Ворожбит, «Хлібне перемир'я» Сергія Жадана, «Кицька на спогад про темінь» Неди Нежданої). Виконати завдання до практичного заняття на сторінці курсу в Moodle	2	*раз на 2 тижні*
Самостійна робота 7	Сучасна українська драматургія: Специфіка драматургії періоду повномасштабного вторгнення: проблема української ідентичності	6	

	Проаналізуйте, яким чином драматургія війни відображає кризу та трансформацію української ідентичності. Простежте вплив історичного, політичного та культурного контексту на художню форму сучасної української драми. Порівняйте художні стратегії двох драматургів, які працюють у період війни, та визначте, як вони репрезентують тему національної ідентичності. Складіть таблицю: «Драматургія періоду повномасштабного вторгнення − теми, мотиви, художні засоби, проблема ідентичності».		
Практичне заняття 8	Тема російсько-української війни: український художній вимір Питання: 1. Особливості прозової творчості військових і професійних письменників-захисників: тематика, проблематика; особливості оповіді, саморефлексія, тощо (В. Ананьєв, А. Чех, С. Гридін, В. Гуменюк, В. Якушев, С. Зінченко, Б. Гуменюк). 2. Психологія занурення у війну і екзистенція виживання в романі Тамари Горіха Зерня «Доця». 3. Проблема травматичного досвіду війни в романі С. Жадана «Інтернат». 4. Тема Дому в художній літературі про війну. Виконати завдання до практичного заняття на сторінці курсу в Moodle	2	*раз на 2 тижні*
Самостійна робота 8	Тема російсько-української війни: особливості творчості військових і професійних письменників-захисників (В. Ананьєв, А. Чех, С. Гридін, В. Гуменюк, В. Якушев). Проаналізуйте, як автори передають досвід війни в художніх образах та сюжетних структурах. Визначте, які жанрові особливості характерні для творчості військових письменників-захисників. Простежте роль документальності та автобіографічності у творах В. Ананьєва та А. Чеха. Порівняйте художні стратегії та тематичні акценти у творах С. Гридіна та В. Гуменюка.	6	

5. Види і зміст контрольних заходів

Питання для підготовки до практичних занять, завдання для самостійної роботи, тести розміщено у СЕЗН ЗНУ Moodle за посиланням:

Вид заняття/роботи	**Вид контрольного заходу**	**Зміст контрольного заходу/ термін виконання**	**Критерії оцінювання**	**Усього балів**
1	***2***	***3***	***4***	***5***
Поточний контроль				

Практичні заняття	Опитування за планом практичного заняття	Робота в аудиторії на практичному занятті (усне опитування за планом) за розкладом	1 – 5 – 5 балів ставиться, якщо студент: ґрунтовно і повно викладає матеріал; виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, застосовує знання на практиці, наводить необхідні приклади не тільки за підручником, а й самостійно складені; викладає матеріал послідовно й правильно з точки зору норм сучасної літературної мови; відповідь відзначається багатством словникового запасу, точністю використання морфологічних категорій і синтаксичних конструкцій; досягнута стильова єдність і виразність тексту завдання. Загалом допускається один недолік у змісті і один мовленнєвий недолік, одна граматична помилка; – 4 бали ставиться, якщо студент, висвітлюючи питання, дає відповідь, що задовольняє ті ж попередні вимоги, але допускає деякі помилки, які сам виправляє, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і мовленнєвому оформленні, а саме: зміст викладеного матеріалу в основному достовірний, але незначні порушення у послідовності викладу думок; лексична і граматична будова мовлення загалом досить різноманітна; стиль відповіді відзначається достатньою виразністю. У цілому допускається не більше двох недоліків у змісті і не більше двох мовленнєвих недоліків; не більше двох граматичних помилок; – 3 бали ставиться, якщо студент, висвітлюючи питання, дає відповідь, що задовольняє попередні вимоги, але допускає деякі помилки, які частково сам виправляє, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і мовленнєвому оформленні, а саме: зміст викладеного матеріалу в основному достовірний, але незначні порушення у послідовності викладу думок; лексична і граматична будова мовлення загалом досить різноманітна; стиль відповіді відзначається достатньою виразністю. У цілому допускається не більше трьох недоліків у змісті і не більше трьох мовленнєвих недоліків; не більше двох граматичних помилок; – 2 бали ставиться, якщо студент, висвітлюючи питання, дає відповідь, що загалом задовольняє вимоги, але допускає помилки, які сам не	5*8

			виправляє, та недоліки в послідовності викладу матеріалу і мовленнєвому оформленні, а саме: зміст викладеного матеріалу в основному достовірний, але є фактичні неточності; порушення у послідовності викладу думок; лексична і граматична будова мовлення загалом досить різноманітна; стиль відповіді відзначається достатньою виразністю. У цілому допускається не більше чотирьох недоліків у змісті і не більше чотирьох мовленнєвих недоліків; не більше чотирьох граматичних помилок; – 1 бал ставиться, якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень теми, але викладає матеріал не досить повно і допускає фактичні неточності і помилки у формуванні відповіді; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів; має незначний словниковий запас, використовує одноманітні синтаксичні конструкції; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовленнєвому оформленні. Загалом допускається: не більше п'яти недоліків у змісті та п'яти мовленнєвих недоліків; не більше чотирьох граматичних помилок; – 0 балів ставиться, якщо студент не знає більшої частини вивченого матеріалу; допускає у формулюванні речень помилки, що спотворюють зміст відповіді; допускає багато фактичних неточностей; порушує послідовність викладу думок; має обмежений словниковий запас; часто трапляються випадки неправильного слововживання; не розуміє суті поставлених додаткових запитань.	
Контрольні тестування з теми	Письмове виконання тестових завдань		Одна правильна відповідь 0,2 бала	10*2
Усього за поточний контроль				**60**
Підсумковий контроль				
Екзамен	**Теоретине**	Перелік питань	0 – 15 **15–14 балів** отримує здобувач освіти, який	15

	питання	для підсумкового контролю та тестові завдання розміщено у СЕЗН ЗНУ Moodle за посиланням: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=18235	повністю розкрив питання, але відповів на всі додаткові питання викладача, осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. **13–12балів** отримує здобувач освіти, який повністю розкрив питання, відповів не на всі додаткові питання викладача, усвідомлює зв'язок розкритого у відповіді питання з теоретичною основою навчальної дисципліни, допустив 1-2 неточності, які виправив сам. **11–10 балів** отримує студент, який повністю розкрив питання, але не відповів не на всі додаткові питання викладача, лише в загальних рисах осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. **9–8 балів** отримує здобувач освіти, який не повно розкрив питання, не відповів на додаткові питання викладача, майже не осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. **7–6 балів** отримує здобувач освіти, який не повно розкрив питання, не відповів на додаткові питання викладача, не осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. **5–4 балів** отримує здобувач освіти, який частково розкрив питання, частково відповів на додаткові питання викладача, не осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. **3–4 бали** отримує здобувач освіти, який частково розкрив питання, не відповів відповів на більшість додаткових питань викладача, не осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. **2 бали** отримує здобувач освіти, який частково і неповно розкрив питання, не відповів на більшість додаткових питань викладача, не осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. **1 бал** отримує студент, який кількома реченнями розкрив питання, зміг частково відповісти на додаткові питання викладача. **0 балів** отримує студент, який не відповів на питання.	
	15 тестових завдань		1 - 15	15
	Практичне		0 – 10	10

	завдання		10 балів – завдання виконано правильно, думки викладено логічно, розуміння теоретичних аспектів вдало проілюстровано аналітичним складником роботи й прикладами з тексту. 9 балів – завдання виконано правильно, але наявна одна неточність у формулюванні думки, яка загалом викладена логічно; розуміння теоретичних аспектів вдало проілюстровано аналітичним складником роботи й прикладами з тексту. 8 балів – завдання виконано добре, думки викладено логічно, проте допущено окремі незначні неточності, розуміння теоретичних положень проілюстровано аналітичним складником роботи й вдало проілюстровано прикладами 7 балів – текст завдання виконано добре, думки викладено логічно, проте деякі аспекти залишилися поза увагою студента; розуміння теоретичних положень проілюстровано аналітичним складником роботи й загалом вдало проілюстровано прикладами 6 балів – завдання виконано загалом добре, думки викладені зрозуміло, розуміння теоретичних положень не завжди підкріплені прикладами або приклади дібрано невдало. 5 балів – завдання виконано загалом добре, думки викладено логічно, проте допущено окремі неточності в розумінні теоретичних положень. Хід виконання завдання проілюстровано аналітичним складником роботи, в якому також допущено неточності, проте ілюстративний матеріал підібрано вдало. 4 бали – текст проаналізовано задовільно, думки викладені зрозуміло, розуміння теоретичних положень не завжди глибоке, наведених прикладів не завжди достатньо прикладами або приклади дібрано не завжди вдало. Є фактична помилка. 3 бали – текст проаналізовано загалом, думки викладені зрозуміло, розуміння теоретичних положень не завжди підкріплено прикладами достатнє, ілюстративний матеріал не завжди вдалий; допущено три помилки. 2 бали – виклад аналізу тексту не зовсім продуманий, без глибокого обґрунтування, підкріплення прикладами недостатнє й не завжди аргументоване; більше трьох помилок. 1 бали – виклад аналізу тексту не зовсім продуманий, без глибокого обґрунтування, бракує прикладів.	

			0 балів – аналіз тексту не продуманий, непослідовний викладене, містить багато неточностей.	
Усього за підсумковий контроль				**40**

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	**Залік**
A	**90 – 100 (відмінно)**	**5 (відмінно)**	**Зараховано**
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література:

1. Даниленко В. Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес . Київ : Академвидав, 2008. 352 с.
2. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Е.Вінквіста та Е.Тейнора, пер. з англ. В.Шовкун; наук. ред. О.Шевченко. Київ : Основи, 2003. 458 с.
3. Н. Зборовська, М. Ільницька. На карнавалі мертвих поцілунків: феміністичні роздуми. Львів : Литопис, 1999. 432с..
4. Плерома 3'98: Мала українська енциклопедія актуальної літератури. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2000. 288 с.
5. Харчук Р. Сучасна українська проза : Постмодерний період : Навчальний посібник. Київ : Академія, 2008. 248 с.
6. Якубовська-Кравчик К., Ковпік С., Замбжицька М. Розмовляємо про літературу. Підручник із завданнями. Warszawa : Uniwersytet Warszawski, 2022. 250 с.
7. Анісімова Н. Український поетичний авангард кінця XX ст. *Дивослово.* 2003. №6. С. 2-10.
8. Бербенець Л. Текст-пастиш у творчості Юрія Андруховича. *Слово і час*. 2007. № 2. С. 49-59.
9. Білоцерківець Н. Бу-Ба-Бу та ін. Український літературний неоавангард: портрет одного року . *Слово і час*. 1991. №1. С. 42-52.
10. Ведмідь І. Три життєві уроки «Солодкої Дарусі» : Спроба акцентувати деякі проблеми роману Марії Матіос. *Дивослово*. 2007. № 6. С. 12-14.
11. Веретільник О. Роман Л. Кононовича «Тема для медитації» як художня реконструкція української історії XX століття .*Українська література в загальноосвітній школі*. 2008. № 5. С. 20-22.
12. Голобородько Я. «Чоловіча» проза Василя Шкляра. *Вісник Національної академії наук України*. 2010. № 4. С. 57-63.
13. Голобородько Я. Енігматика. Гостросюжетність. Інфернальність : проза Василя Шкляра. *Українська мова та література*. 2010. квітень (№13). С. 16-19.
14. Джигун Людмила. Мемуарна література як джерело вивчення біографії українських еміграційних письменників. *Філологічний дискурс:* Зб. наук. праць. 2017. Вип. 6. С. 34-44.

15. Зборовська Н. Завершення епохи, або Українська літературна ситуація 1980-90-х рр. *Кур'єр Кривбасу.* 1996. № 61/62 (вересень — жовтень). С. 234-238.
16. Зборовська Н. Сучасне українське літературознавство: локальний конфлікт в Інституті літератури чи порубіжна наукова дискусія? *Слово і час*. 2007. № 7. С. 3-10.
17. Зборовська Н. Українська література в умовах масової культури. *Дивослово.* 2008. № 4. С. 47-50.
18. Кокотюха А., Розумний М. Лірика дев'яностих. Любити живих : Художньо-документальна повість. Харків : А.П. Стожук, 2004. 278 с.
19. Кривопишина А. Естетика й рецепція масової культури в сучасній українській . *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства.* Вип.15. Ужгород, 2011. С. 166-168.
20. Лавринович Л. Сучасний український постмодернізм – напрям? стиль? метод? *СІЧ*. 2001. № 1. С. 39-46.
21. Ніколаєнко В. М. Індивідуалізм як складова етнопсихологічного коду в романі Л. Кононовича «Тема для медитації» . *Вісник Запорізького національного університету*. Серія : Філологічні науки : збірник наукових праць . Запоріжжя, 2010. № 2. С. 234-240.
22. Павлишин М. «Дванадцять обручів» Юрія Андруховича, або туга за серединою .*Сучасніст*ь. 2004. № 7-8. С.69-85.
23. Поліщук О. Стьоб в українській сьогочасній літературі . *Слово і час*. 2009. №11. С. 68-73.
24. Філоненко С. Масова література: влада жанрів і жанрових канонів . *СІЧ*. 2010. № 8. С. 81-93.

Інформаційні ресурси

1. Слово і час. URL: http://lib.vippo.org.ua/periodyka.php?cat=108
2. Мова. Література. Фольклор. URL: https://journalsofznu.zp.ua/index.php/philology/issue/archive
3. Збірник наукових праць "Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки". URL: http://visnykznu.org/visnyk_ua/home/fil.html
4. Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. – Серія: *Філологічні науки*". URL : www.kspu.kr.ua/ua/ntmd/naukovi-chasopysy-kdpu/filnauk
5. Закарпатські філологічні студії : наукове фахове видання. URL: http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/
6. *Вісник* Черкаського університету. Серія: *філологічні науки*. URL: www.asp.univ.kiev.ua/doc/.../philological
7. Наукові записки Національного університету «Острозька академія» : Серія «Філологія». URL : https://journals.oa.edu.ua/Philology

7. РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних та практичних занять. Студентам, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, необхідно протягом тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Пропущені заняття необхідно відпрацьовувати протягом тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються студентами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські

стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим.

Рекомендована база даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно в навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (виконання письмових завдань, тестів, заліку) використання гаджетів заборонено.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є електронна система Moodle ЗНУ.

Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень.

Відповіді на запити студентів подаються викладачем протягом двох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle ЗНУ, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle ЗНУ, є актуальною.

Якщо за технічних причин доступ до Moodle ЗНУ є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу **nikolaenkov006@gmail.com**. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2026-2027 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ https://lnk.ua/gk4x2wkVy .

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://lnk.ua/9MVwgEpVz .

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: https://lnk.ua/EYNg6GpVZ .

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: https://lnk.ua/QRVdWGwe3; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: https://lnk.ua/3R4avGqeJ.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Соник Вікторія Василівна**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: https://lnk.ua/5pVJr17VP.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: https://library.znu.edu.ua/. Графік роботи абонементів: понеділок-п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): https://moodle.znu.edu.ua/.
Посилання для відновлення паролю: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: https://sites.znu.edu.ua/child-advance/.